

„СПИ ЕЗЕРОТО” - ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ

(анализ)

Миниатюрата е един от шедеврите на стихосбирката, който представя обратимостта, кръговрата, огледалните прелива-ния на живота.

Последователността, в която изказът на творбата подрежда „гледките”, очертава следното движение: от езерото (долу) - към буките (горе) - до „свождането” на гранките над езерото (отново долу). Този кръг, затворен между езерото и буките е окончателно оформен чрез представата за „отразени сянки”. Образът в крайна сметка се заключава между своята сетивноосезаема и отразена реалност. Буките-дървета и буките-сенки (отражения) са обхванати в една образна верига. Тя обаче е невъзможна без посредничеството на езерото. В така създадения двойствен образ не е трудно да се разчете символичното описание на две реалности (на материята и на бляна), които се докосват и сливат в езерото (символ на душата). Това тълкование се подкрепя от следващото натоварване на образите с допълнителни признаци. Буките „треперат” и „шепнат” – тленното живее с тревогите и трепетите на външния свят. Езерото „замряло, нито трепва” - душата има своето пространство, устойчиво спрямо външните вълнения. Представата, създадена в това стихотворение, не веднъж е била сравнявана с нирвания покой.

Състоянието на границата между покоя и смъртта е изключително важен мотив в творчеството на Славейков. Смъртта е онова състояние на душата, в която тя се освобождава от тялото, от зависимостите на тленното и потъва в истинското. Тук усещаме влиянието на източните религии. Това е трактовка, която никой не е развил до такава степен в нашата литература.